

MBD 2022, 10 (1): 23-35

ISSN 2146-7420

© Mesleki Bilimler Dergisi (MBD)

Accepted date: Aralık 2022

Hamak Tasarımının Tarihsel Değişimi

Ertan Yesari HASTÜRK¹, Esra GÜLKAN²

¹Hacettepe Üniversitesi, Hacettepe Aso 1. OSB MYO, Tasarım Bölümü, Ankara

²Hacettepe Üniversitesi, Hacettepe Aso 1. OSB MYO, Tasarım Bölümü, Ankara
ertanh@hacettepe.edu.tr¹, esragulkan21@hacettepe.edu.tr²

Özet— Bu çalışma hamağın tarihi değişimi ve günümüzde kullanılan hamakların çeşitleri üzerine gerçekleştirilmiştir. Hamak, köken olarak Amerika'da yaşayan yerli halklara dayandırılmaktadır. Kelime kökeni incelendiğinde, Amerika kıtasının keşfi ile Avrupalı kaşiflerin karşılaştığı ve yerli halkın ağaçlar arasına gererek kullandığı yataklara vermiş olduğu "amac" kelimesinden türediği düşünülmektedir. Hamağın sert bir zeminle temas etmemesi, hafif sallanabilmesi gibi fiziksel ve ruhsal olarak insanı etkileyen yönleri tarih boyunca kaybolmadan ilk yapısını koruyarak değişme gelmesini sağlamıştır. Çalışmada, hamağın hijyen, dar hacimlerde yaşam, güvenlik, rahatlık, tüm sosyal sınıflar tarafından kabul görme, eğlence, dinlenme gibi birçok işlevi zaman içinde nasıl yerine getirdiği belirtilmiştir. Hem iç mekanlarda, hem dış mekanlarda, hem de kara ve deniz taşımalarında kullanılma özelliği örneklendirilmiştir. Ayrıca insana ait antropometrik değerlerden %95'lik ve üstü yüzdelik değerlere göre tasarlanan hamakların geniş kitleleri kolayca kapsayıcı olabileceğinden bahsedilmiştir. Hamakların çeşitleri tanımlanmış, çeşitliliğin üretiminde kullanılan malzeme, kullanıldığı mekan, kullanıldığı bölge, taşıyıcılarının konstrüksiyonu gibi birçok kritere göre sınıflandırılabilmesi belirtilmiş, bununla birlikte yüzyıllardır farklı amaçlar için kullanılan hamağın ilk tasarımına ait özellikleri hala taşıyor olması ön plana çıkarılmıştır.

Anahtar Kelimeler— Hamak, Hamak Tarihi, Hamak Çeşitleri, Hamak tasarımı

Historical Change of Hammock Design

Abstract— This study was carried out on the historical change of the hammock and the types of hammocks used today. The hammock is originally based on the indigenous peoples living in America. When the origin of the word is examined, it is thought that it is derived from the word "amac", which the European explorers encountered with the discovery of the American continent and which the local people gave to the beds they used by stretching them between the trees. The physical and spiritual aspects of the hammock, such as the fact that it does not come into contact with a hard floor and can swing slightly, have kept its original structure unchanged throughout history. In the study, it is stated how the hammock fulfills many functions such as hygiene, living in narrow spaces, safety, comfort, acceptance by all social classes, entertainment and rest over time. The feature of being used both indoors and outdoors, and in land and sea transportation is exemplified. In addition, it was mentioned that hammocks designed according to the percentile values of 95% and above from human anthropometric values can easily be inclusive of large masses. The types of

hammocks are defined, it is stated that the variety can be classified according to many criteria such as the material used in its production, the place where it is used, the region where it is used, the construction of its carriers.

Keywords— Hammock, Hammock History, Hammock Types, Hammock design

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Bu çalışmada, hamak tasarımlarının bilinen ilk gelişiminden başlanarak tarih boyunca sağlıktan savaşa, taşımacılıktan dinlenme amacıyla kullanımına kadar çeşitli kullanımalarını antropolojik bir bakış açısıyla birçok kaynak taranarak incelemektedir. Ayrıca hamakların günümüzde nasıl sınıflandırıldığı, hamakta kullanılan ana ve yardımcı konstrüksiyon elemanlarını oluşturan malzeme, desen ve renklere değinilmiştir. Bununla birlikte, hamak tasarımında insan ölçülerine (antropometrik veri) dikkat etmenin önemi vurgulanmıştır.

2. HAMAĞIN TARİHÇESİ (HISTORY OF THE HAMMOCK)

Eski zamanlarda Batı Hint Adaları (Florida'nın güneyinde, Orta Amerika ve Güney Meksika'nın doğusunda ve Güney Amerika'nın kuzeyindeki toplamda 3000'den fazla adadan oluşan, birkaç büyük ada ve ada zincirini temsil etmektedir) (Bilgitabani, 2022), etrafında toplanan Arawakan kabilesinin, Haiti (Resmî adıyla Haiti Cumhuriyeti, Amerika'da Karayip Denizi'nde bir ada ülkesidir) (Artsandculture, 2022) adasında yaşayan, denizcilikle uğraşmış olan bir alt bölümüne Taíno halkı denilmiştir (Sparkfiles, 2022). Bogotá'daki altın müzesinde sergilenen saf altından yapılmış minyatür hamakların da gösterdiği üzere, hamağın kökeni Orta ve Güney Amerika'nın yerli halkına dayanmaktadır (Lasiesta, 2022).

Şekil 1. Arawaklar (Arawaks)

**(Julius Eduard Muller (1846–1902) tarafından Surinam'da 1880-1900 yılları arasında fotoğraflandı)
(Snl.no, 2022)**

Columbus tam ismiyle Cristovao Kolombo (Şekil 2), Atlantik Okyanusu'na yaptığı toplam dört seferi tamamlayarak coğrafi keşifleri başlatan ve Amerika'nın kolonizasyonunun (Diğer adıyla kolonileşme, bir türün yeni alanlara yayılarak çoğalmasıdır) (Wikipedia, 2022) yolunu açan Cenevizli kaptan ve kâşiftir (Wikipedia, 2022).

Katolik hükümdarlar tarafından desteklenen keşifleri; Karayipler, Orta Amerika ve Güney Amerika ile Avrupalıların ilk temâsı olmuştur. Genç yaşta denize açılıp, kuzeyde Britanya Adaları'na, güneyde ise Gana'ya kadar seyahat etmiştir (Wikipedia,2022).

Şekil 2. Cristovao Kolombo (Wikipedia, 2022)

Amerika kıtasını keşfettiğinde, Bahamalar'da '**insanların ağaçların arasındaki ağlarda uyduğunu**' belirtmiştir ve yeni dünya keşfinden sonra Haiti adasına Hispaniola adı verilmiştir (Wikipedia, 2022; Melke, 2019; Tekstilsayfasi.blogspot, 2022).

Adada yaşayan Taíno halkının kullandığı balık ağı tarzındaki yataklarını gören İspanyol keşifler yerli dilinde **amac** olan sözcüğü **hamaca** sözcüğüne çevirmişlerdir ve daha sonra **hamac** kelimesine dönüşmüştür (Sparkfiles, 2022). Fransızca **hamac** kelimesi "**iki ağaç arasına gerilen salıncaklı yatak**" tanımından gelmektedir (Nisanyansozluk, 2010). İspanyolcada aynı anlama gelen **hamaca** veya **hamaque** (İlk kullanımı: Yıl 1526 Gonzalo Fernández de Oviedo, İspanyol Tarihçi.) sözcüğünden alıntıdır (Turkcenedemek, 2022). Hamak, balığa çıkan yerlilerin bölgedeki yılanlar ve sürüngenlerden uzak durmak için geliştirdikleri bir çözüm olarak bilinmektedir (Gökhan Konaş, 2019).

Porto Rico Üniversitesi'nden Soraya Serra-Collazo,Amerika Tekstil Derneği Sempozyum Bildirileri'nde 2014 yılında yayınlanan bir makalede (Soraya Serra Collazo 2014), hamakların garip yolculuğunu belgelemiştir. "18. yüzyılda" diye belirterek, "İspanyol yetkililer ve din adamları, yerel halkın tembelliğini iddia etmek için hamak kullandığını bildirdi. Sonraki yüzyıllarda onlara bir damga vuruldu. Şimdiye kadar hamak kullanımı, köylülerden çiftçiye kadar tüm sosyal sınıflara yayılmıştır.." sözlerini kullanmıştır (Dan Nosowitz, 2019).

Şekil 4. Amerigo Vespucci'nin Amerikaya iniş ve yerli kadınla karşılaşma tasvirinde 1587-1589 Metropolitan Sanat Müzesi / Kamu Malı (1587-1589 Metropolitan Museum of Art / Public Domain in Amerigo Vespucci's depiction of the descent to the Americas and encounter with the Indigenous woman) (Dan Nosowitz, 2019)

Hamağın yaygın olarak ihtiyaçtan doğduğu düşünülmektedir (Çakır, 2022). 1519 –1530 yılları arasında İspanyol fethinden (Wikipedia, 2022) 200 yıl önce Yucatán'a '(Meksika'nın güneydoğusunda Karayip Denizi'ni, Meksika Körfezi'nden ayıran yarımada)' (Wikipedia, 2022) varan hamak, hem çocuklar hem de yetişkinler için ilkel bir uyuma aracı olarak kullanılmıştır (Çakır, 2022).

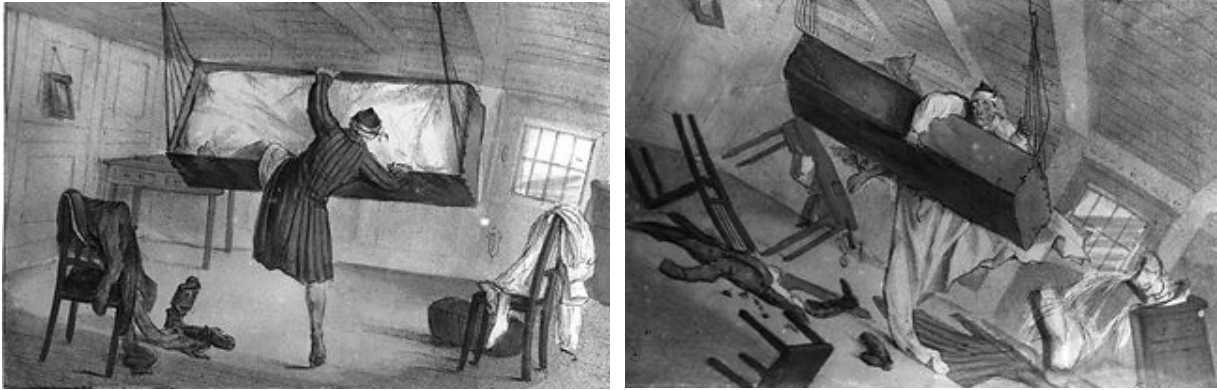
Eski Yunanlılarda anlamı 'birlikte içmek' olan symposion, festival ya da ziyafetin parçası olan bir terim olarak kullanılır. Asma yatak adıyla tanımlanan hamak bu sempozyumlarda düzenli bir demirbaş haline gelmiştir (Sparkfiles, 2022; Şirvan, 2020).

Hamak, Columbus' tarafından Avrupaya getirilmiştir ve hamağa "tanrıların beşiği" demeye başladıkları için değerini çok erken anlamışlardır (Tekstilsayfasi.blogspot 2022). Kalın ve sert kumaştan yapılan hamaklar, 1597'de İngiliz Deniz Ordusu tarafından, yer darlığı olan gemilerde kullanılmaya başlanmıştır (Wikipedia, 2022).

Bir hamak teknenin hareketiyle uyum içinde hareket etmektedir, bu nedenle uyuyan kişinin dalgalı denizlerde yere düşme riski yoktur. Bundan önce, denizciler yataklarından düştüklerinde sık sık yaralanmıştır ve hatta bazen yaralanmalar ölümlerle sonuçlanmıştır. Geleneksel hamakların kenarları uyuyanın etrafını bir koza gibi sarar ve istemeden düşmeyi neredeyse imkânsız hale getirir (Abhaengen, 2022).

Bunun yanında hamağın rahatlıkla temizlenmesi ve hastalıklardan arındırılabilir oluşu da kullanım kolaylığı sağlamıştır (Melke, 2019).

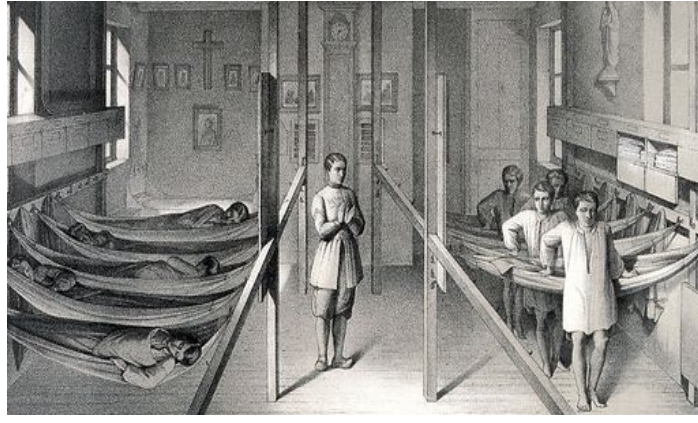
Hamağın ağ ve kumaştan yapılmasının yanı sıra ahşaptan üretilip, farklı formlarda da kullanıldığı görülmektedir (Şekil 5).

Şekil 5. Bir gemide asılı hamağa tırmanan denizciyi gösteren iki çizim (Two drawings of a sailor climbing into a hammock hanging on a ship) (Lookandlearn, 2022)

Şekil 6. Gemide kullanılan hamaklar (Hammocks used on board) (Lookandlearn, 2022)

Şekil 7. Alx'ten sonra Sauve & Faivre tarafından litografi (Lithography by Sauve & Faivre after Alx) (Lookandlearn, 2022)

Şekil 8. 17 Nisan 1896 Navy & Army HMS Alexandra'da hamaklarda uyuyan denizciler (April 17, 1896 Navy and Army HMS Alexandra Sailors sleeping in hammocks) (Lookandlearn, 2022)

Şekil 9. Orta Amerika (Central America) (Turkcebilgi, 2022)

Antropologlar Orta Amerika’da yapılan araştırmalarda eski insanların en az 1000 yıl önce de hamaklarda uyuduğuna dair bulgulara rastlamıştır (Sparkfiles, 2022).

Hamak Brezilya'nın kuzeydoğu bölgesinde çok kullanılmaktadır, ancak yalnızca uyku aracı olarak değil: Sertão'da ‘(Portekizce'de "hinterland" anlamına gelen ve Brezilya'nın Kuzeydođu Bölgesi'nin "taşrasını" içeren bölgeye verilen isimdir. Brezilya kültüründe iyi bilinip zengin bir tarihe ve folklore sahip olan bölge, ekonomik olarak oldukça fakir bir bölgedir)’ (Wikipedia, 2022), bir yerleşim yerinde hamak, ölüleri mezarlığa taşımak için kullanılabilir. Halk için tabutlar, düşük maliyetli bir alternatif olarak hizmet ederler. Bu özel, Candido Portinari'nin 1944 tarihli *Enterro na Rede* "hamakta gömülme" tablosuna ilham verdi (Abhaengen, 2022),(Şekil 10).

Şekil 10. Candido Portinari'nin 1944 tarihli *Enterro na Rede* "hamakta gömülme" tablosu (*Enterro na Rede* "Buried in a Hammock" by Candido Portinari, 1944)(Abhaengen, 2022)

Şekil 11. Orta Afrika’da hamakta taşınan gezici misyoneri tasvir eden kartpostal (Postcard depicting traveling missionary carried in hammock in Central Africa) (Lookandlearn, 2022)

Şekil 12. Hamakta seyahat ederken, Émile Gorlia (1887-1966) (Traveling in a hammock, Émile Gorlia) tarafından çekildi

(Afrikalı hamallar tarafından taşınan hamaklar, kolonyal dönemde Avrupalılar için önemli bir ulaşım aracıydı. Bazı Afrikalı liderler ayrıca tahtirevanları ve diğer taşıma araçlarını statülerinin sembolü olarak kullanmışlardır (Hediyesi Eliot Elisofon Fotoğraf Arşivleri, Ulusal Afrika Sanatı Müzesi, Smithsonian Enstitüsü) (Africa.si, 2022).

Hamaklara ilk defa milattan önce 450'li yıllarda rastlandığına dair iddialar vardır. Hamağın Sokrates'in öğrencisi olan Alcibiades (Atina'da doğmuştur. Antik Yunan general ve devlet adamıdır)(Ömer Yıldırım, 2020) tarafından geliştirildiği düşünülmektedir. Alcibiades'le ilgili kaynaklarda ise hamağa ilişkin bir bilgi bulunmamaktadır (Melke, 2019).

Hamağın kim tarafından geliştirildiğine dair net bir bilgi olmasa da hamağı ilk defa Orta Amerika uygarlığı olan Mayalar, ormanda ıslak zeminde uyumamak ve yerdeki zararlı böceklerden korunmak için kullanmıştır (Wikipedia 2022, Melke, 2019).

Maya hamakları bir dokuma tezgâhında yapılıp, erkekler, kadınlar ve çocuklar tarafından elle dokunmuştur. İlk hamaklar bir Hamack ağacının kabuğundan dokunmuştur ve daha sonra Sisal bitkisi (İçerdiği sağlam ve dayanıklı elyaf sayesinde tekstil sanayisinde çokça kullanılan bir bitki türü) (Tekstilsayfasi.blogspot, 2022) daha çok yetiştiği için üretime onunla devam edilmiştir (Abhaengen, 2022).

Maya kültürü, hamakları iki ağaç arasında sallanmanın zevkenden ziyade işlevsel faydaları için benimsemiştir (Sparkfiles, 2022).

Hamak yapısı ve sallandığı sırada verdiği etki ile kullanıcının daha çabuk ve derin uyumasına yardımcı olmaktadır (Gökhan Konaş, 2019).

Aynı zamanda Mayalar hamağın yeni doğanlar için ideal bir uyuma sistemi olduğunu, güvenli dizaynının bebeği sarıp ona rahimdeymiş hissini verirken ritmik salınımının yeni doğanları rahatlatıp sakinleştirdiğini düşünmüşlerdir. Yıllar içinde, malzemeler koton ve sentetik madde benzerleriyle geliştirilmiştir ve bebek hamağının kolik (Sağlıklı bebeklerde sık aralıklarla, uzun süreli ve yoğun görülen ağlama veya huzursuzluk durumuna verilen ad)(Acibadem, 2021), reflüsü olan, rahat uyuyamayanlar için bir ferahlama sağladığı kanıtlanmıştır. Ayrıca bebek hamakları, prematüre bebeklerin sağlığına faydalı olduğu kadar boğulma ve Ani Ölüm Sendromunun (SID) risklerini, tıpkı doktorların önerdikleri gibi, kritik birinci yıl boyunca bebeklerin sırtüstü uyumalarını sağlayarak azaltmaktadır (Çakır, 2022).

Şekil 13. 1913 Hollanda battaniyeye sarınmış hamakta bebek (1913 Dutch baby in hammock wrapped in blanket)
(Lookandlearn, 2022)

3. HAMAK TÜRLERİ (TYPES OF HAMMOCK)

Hamakları sınıflandırırken, ilk ve yoğun kullanıldığı yerin adı ile isimlendirdiğimiz gibi, hamakta kullanılan malzemeye, hamağın kullanıldığı mekâna, hamağı taşıyan sabitlendiği noktaların konstrüksiyonuna ve hamağı kullanana göre gruplandırmak mümkündür. Malzemeye göre sınıflandırmada, ağ, ip kumaş hamak ifadeleri kullanılabilir. Taşıyıcı konstrüksiyon varsa metal ayaklı, ahşap ayaklı, plastik ayaklı hamak kavramları kullanılmaktadır. Yaygın kullanıldığı ya da ilk kullanıldığı yere göre adlandırma yapılırken bölgenin ismi kullanılmakta, hamağı kullanacak hedef kitle belli ise, kullanan bebek olduğu durumda bebek hamağı gibi, kullanacak kişilerin adı ya da özelliği ile de anılabilmektedir.

Ağ Hamak: En bilinen ve yaygın olarak kullanılan hamak çeşididir. Uçlarında tahta bulunur. Kalın pamuklu iplikten ya da polyesterden ağ şeklinde örülerek yapılır (Wikipedia, 2022).

Şekil 14. Ağ Hamak (Net Hammock) (Destore.onlinecheaps, 2022)

Brezilya Hamakları: Genellikle pamuklu kumaştan yapılır ve canlı renklerde dokunur. Bahçe kullanımına uygun oldukları gibi, dekoratif olduklarından dolayı evlerde de kullanılabilir (Wikipedia, 2022).

Şekil 15. Brezilya Hamak (Brazil Hammock) (Jamaica.desertcart, 2022)

Maya Hamakları: Parlak renkli, ince pamuklu ya da polyester iplikten elde dokunarak yapılır. Ağ şeklinde örülerek yapıldığından dolayı esnek ve hafiftir (Wikipedia, 2022).

Şekil 16. Maya Hamak (Maya Hammock) (Turkish.alibaba 2022)

Nikaragua Hamakları: Görüntü olarak Maya hamaklarına benzer, tek farkı daha sıkı örülmüş olmalarıdır (Wikipedia, 2022).

Şekil 17. Nikaragua Hamak (Nicaragua Hammock) (Turkish.alibaba, 2022)

Denizci ya da Askeri Hamaklar: Sert pamuklu dokuma kumaştan yapılırlar. Mat renkli ve sert yapılı olduklarından dolayı dekoratif olmayan hamaklardır. Savaşta şarapnel ve kurşun tehlikesine karşı siper çukuru içine asılabilirler. Daha soğuk denizlerde seyreden gemilerde bir çeşit kalın döşekli askıda karyola olan "Cape Ann" hamağı kullanılmıştır (Wikipedia, 2022).

Şekil 18. Denizci Hamak (Sailor Hammock) (Alpinetrek, 2022)

Geliştirilmiş Venezuela, Tropik Orman (Kamping Hamakları): Üstten yağmura, kara ve ipi boyu akan suya, alttan ve yandan soğuk rüzgara, kondansasyon sonucu iç rutubete, ve böceklere karşı çift taban, ağ ve ilaçlı ip gibi koruyucu düzenleri bulunan, paketlenip taşınması kolay, genellikle sentetik malzemelerin çok kullanıldığı, kambiyum (kabuk) koruyucu ip kılıfları, cep ve cırt cırtlarıyla kullanılışlı modern hamak çeşitleridir. İz bırakmadan seyahat etme akımı taraftarlarınca tercih edilirler (Wikipedia, 2022).

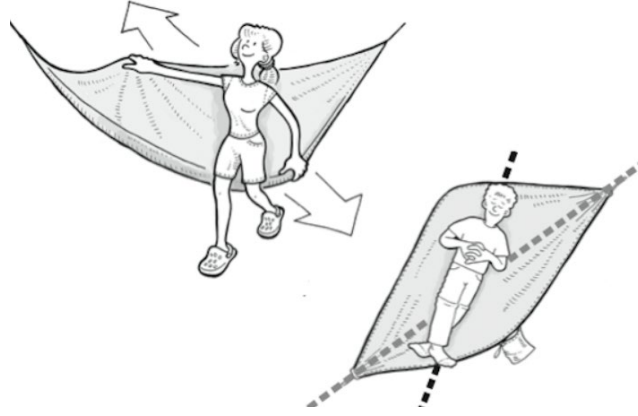
Şekil 19. Kamping Hamak (Camping Hammock) (n11, 2022)

Düz yatış hamağı: Daha düz ve ferah bir döşek sunan tasarımıdır (Wikipedia, 2022).

Şekil 20. Düz yatış hamak (flat lying hammock) (Wikipedia, 2022)

Koza pozisyonu kullanıcının hamak içinde sıkışmasını ve rahatsız olmasına sebep olacaktır. Mümkün olduğu kadar açılı yatmak çok daha geniş bir kullanım alanı sağlayacaktır (Gökhan Konaş, 2019).

Şekil 21. Koza pozisyonu (Cocoon position) (Konaş, 2019)

Şekil 22. Evde hamak kullanımı (Use of hammock at home) (Gökhan Konaş, 2019)

Şekil 23. Tokyo’da bulunan Hamak Kafe: Mahika Mano (Hammock Cafe in Tokyo: Mahika Mano) Eric Burton 23 Aralık 2015 (Blog.gaijinpot, 2015)

Şekil 24. Hamak Kafe: Mahika Mano (Emily Wilson, 2020)

Her dönemde farklı kültürel ve ekonomik statüdeki insanların hamakta uyuduğu ve hamağın farklı amaçlarda yarar sağladığı görülmektedir (Engin Çakır, 2022).

Hamak günümüzde, Latin Amerika ülkelerindeki evlerde, Güney Amerika ve Asya ülkelerindeki yolcu gemilerinde sıkça kullanılmaktadır (Wikipedia 2022, Melke 2019).

Hamaklar genel kullanım itibari ile iki sabitleyici noktaya iki ucundan çeşitli şekillerde sabitlenerek kullanılan çeşitli kumaş ve örgü yapılardan oluşurlar. Sabitlendikleri noktalar kullanılan mekânda var olan dayanıklı sabit taşıyıcılar olarak seçilebildiği gibi taşıyıcıları ile birlikte bütün olan ahşap konstrüksiyonlu hamaklarda bulunmaktadır.

Ahşap konstrüksiyonlu hamaklar piyasada kullanılan bazı standartlaşmış ölçülere göre yapılmaktadır. Bu ölçüler Milli Eğitim Bakanlığının yayınlamış olduğu mobilya ve iç mekan tasarımı, bilgisayarla bahçe mobilyası çizimi modül kitabında “Ahşap malzemeden yapılan hamaklar genelde iki formda yapılmaktadır. Bunlardan birincisi, düz kayıtlar şeklinde ve V formunda, diğeri ise yay şeklinde ve lamine yöntemle üretilmektedir. Hamaklar; 350–550 cm boyda, 120–160 cm yükseklikte, 80-140 cm derinlikte yapılmaktadır.” şeklinde verilmiştir.

4. HAMAK TASARIMINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER (THINGS TO BE CONSIDERED IN HAMMOCK DESIGN)

Hamakların yatay şekilde en uç kısımları arası mesafe tasarlanırken 350 cm’den - 550 cm’ye kadar değişen aralıkta değerler almaktadır. Bu aralık üzerine düzgün şekilde yatan bir insan boyunun rahatlıkla sığması üzerine kurgulanmış bir ölçüdür.

Tasarım gerçekleştirilirken hamak boyu planlamasında kullanacağı öngörülen hedef kitleye ait boy değerlerinin, örneklem büyüklüğüne bağlı olarak en az %95 ve üzeri percentil değerlerinin kullanılması, vücut ölçüleri uyumlu faydalanacak kitlenin maksimum düzeyde olmasını sağlayacaktır. Omuz genişliği değeri içinde örneklem

büyüklüğüne bağlı olarak en az %95 ve üzeri percentil değerlerinin kullanılması aynı olumlu sonucu ortaya çıkaracaktır.

Hamağın, ortaya çıktığı ilk formunu yüzyıllardır koruyarak günümüze kadar gelmiş olması yeni gerçekleştirilecek hamak tasarımlarında göz önünde tutulmalıdır. Farklı işlevsel özelliklerinden yararlanılacak olsa da, farklı bir tasarım gerçekleştirmek adına, adı hamak olan ancak adı ile bütünleşmiş basit ama değişmeyen özgün değerlerini yitirmiş tasarımlardan kaçınmak gerekmektedir. Farklı teknik özellikler kazandırılmış hamağın, özgün değerlerinden uzaklaşmış tasarımlarla ortaya çıkan endüstriyel ürünlere de hamak yerine yeni bir terim kullanmak gerektiği düşünülmektedir. Her ne kadar tasarım, sürekli değişimi gerektirse ve gelenekselliğin, değişimi engellemesi çoğu kişi tarafından kabul edilmese de, hamak için bir istisna oluşabilir. Çünkü hızla gelişen dünyada bu kadar az değişen ve hala kullanılan bir ürünün özünün korunması gerekliliği ön plana çıkmaktadır.

5. SONUÇ (CONCLUSION)

Gerçekleştirilen araştırma ile hamağın tarih içinde nasıl yer aldığı ve ilk tanımlandığı günlerden günümüze kadar yüzyıllar boyunca değişimi incelenmiş, yalnız bu değişimin tasarımsal olarak değil kullanılma amacına ve mekanına göre uyumlandırılması şeklinde olduğu daha çarpıcı olarak ortaya konulmuştur.

Görülmektedir ki hamak, insanlara sosyal, psikolojik, fizyolojik ve ekonomik açılardan katkılarda bulunmaktadır. Bu katkı zaman, mekan, iş verimliliği şeklinde ortaya çıkmaktadır.

Hamağın farklı sosyal sınıflar tarafından, tarihin farklı zamanlarında kullanılmış olması ve hala farklı sosyal statü ve değişik gelir seviyesindeki her kesimden insan tarafından kullanılıyor olması, sosyal antropoloji çalışmalarına konu olabilecek bir araştırma olarak önümüzde durmaktadır.

Tasarım açısından baktığımızda hamak, ergonomik olarak olması gereken birçok özelliği taşıyan bir endüstriyel ürün konumundadır. Ayrıca hamağın tasarımını gerçekleştirirken, antropometrik değerlere dikkat edilerek ortaya konulacak ürün tasarımlarının, belirtilen uyum ve verimlilik değerlerini en üst düzeye çıkaracağı tahmininde bulunmak yanlış olmayacaktır.

Hamakları sınıflandırmak, özellikle görsel tasarımını, renk, desen, malzeme gibi özelliklerini hedef kullanıcı kitle ile uyumlandırmak hamak tasarımına değer katacak unsurlar olacaktır.

KAYNAKLAR

<https://bilgitabani.envizyon.com.tr/bati-hint-adalari-nerededir.html/>

<https://artsandculture.google.com/entity/haiti/m03gyl?hl=tr>

<https://sparkfiles.net/hammocks-deep-history/>

<https://www.lasiesta.com/us/en/the-history-of-hammocks>

<https://snl.no/arawak>

<https://tr.wikipedia.org>

Melke 21 Temmuz 2019, <https://melkeontheroad.com/hamagin-tarihcesi.html>

<https://tekstilsayfasi.blogspot.com/2013/01/hammocks.html>

<https://www.nisanyansozluk.com/kelime/hamak>

Gökhan Konaş 2 Nisan 2019, <https://www.tekbasinadaolur.com>

Soraya Serra Collazo 2014, Maguey Hammock: A Weaving of Resistance and Persistence in Puerto Rico, Sayfa 4,

<https://digitalcommons.unl.edu>

Dan Nosowitz 23 Ağustos 2019, <https://www.atlasobscura.com/articles/hammock-capital-of-the-world>)

<https://turkcenedemek.com/kelime/hamak/>

Engin Çakır 2022, <https://www.dergibursa.com.tr/sirtustu-yatan-ozgurluk/>

Berna Şirvan 2020, Arkaik Dönem'de Yunan Symposion Geleneği ve Kahraman Kültü İlişkisi, Sayfa 215,

<https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1235268>

<https://tekstilsayfasi.blogspot.com/2013/01/hammocks.html>
<https://www.lookandlearn.com>
https://www.turkebilgi.com/orta_amerika
Ömer Yıldırım 2 Mayıs 2020, <https://www.felsefe.gen.tr/alkibiadis-alcibiades-kimdir/>
<https://www.acibadem.com.tr/ilgi-alani/bebeklerde-kolik/>
<https://blog.gaijinpot.com/>
Emily Wilson 7 Şubat 2020, <https://japanjourneys.jp/>
<https://www.abhaengen.com/en/history-of-hammocks>
<https://africa.si.edu/>
<https://jamaica.desertcart.com/products/17085570-hammocks-rada-tm-jumbo-size-multicolor-largest-hammock-free-shipping-by-ups-in-2-days-at-door>
<https://m.turkish.alibaba.com/p-detail/Double-Cotton-Hammock-Mayan-Rope-Style-60190358913.html?language=turkish&redirect=1>
<https://m.turkish.alibaba.com/p-detail/Nicaragua-Rocking-Wide-Canvas-Hammock-Crochet60141453236.html?language=turkish&redirect=1>
<https://www.alpinetrek.co.uk/la-siesta-brisa-hammock/>
<https://m.n11.com/urun/monofeusa-eruw-tasinabilir-naylon-kamp-hamagi-haki-yesil-18096650?magaza=monofeusa>
<https://tr.wikipedia.org/wiki/Hamak#/media/Dosya:Hammock11.jpg>
<https://destore.onlinecheaps2022.ru/content?c=hamak%20en%20ucuz&id=5>